

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 28 februari 1921 kl. 4 e. m.

*Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4,
i anledning av väckt motion om förbud mot anställning
i statens tjänst av hantverksyrkeskunniga, som icke full-
gjort sin hantverkslärlingstid.*

I en inom första kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 33, har herr Pålsson hemställt, att riksdagen måtte besluta anmoda Kungl. Maj:t förordna, att i statens verk och inrättningar, där anställning av hantverksyrkeskunniga förekommer, plats endast måtte beredas sådana, som genom gesällbrevs företeende jämte andra ansökningshandlingar verificera sin fullgjorda hantverkslärlingstid. *Motionen.*

Beträffande motiveringen till denna hemställan får utskottet hänvisa till motionen.

Teknische konsulenten i Kungl. Kommerskollegium, ingenjören Petrus Wretblad, har på utskottets begäran i anledning av motionen muntligen lämnat utskottet för frågans bedömande erforderliga upplysningar. *Utskottet.*

Av sagda upplysningar har utskottet inhämtat, att antalet gesällbrev, som årligen utfärdades, kunde beräknas till högst 250, att statsmakterna sökt verka för höjandet av yrkesutbildningen genom beviljande av statsunderstöd till de hantverksmästare, som förbunde sig att under viss tid giva lärlingarna nödig utbildning i yrket, samt genom utdelande av premier till lärlingarne, och att förslag till lag om lärlingsväsendet i vissa yrken avgivits av därtill

utsedde kommitterade den 29 juli 1913, vilket förslag remitterats för yttrande till vederbörande myndigheter, men att alla infordrade yttranden ännu icke till Kungl. Maj:t inkommit.

Utskottet, som visserligen finner motionen i många avseenden beaktansvärd, vill dock erinra, att ett bifall till densamma för närvarande torde komma att medföra oöverstigliga praktiska svårigheter. Med det ringa antal gesällbrev, som årligen utfärdas, är det fara för, att ett lagstadgande i enlighet med motionen skulle medföra, att staten icke erhöle tillräckligt antal handtverksyrkeskunniga. Staten skulle under sådana förhållanden nödgas i stor utsträckning dispensera från stadgandet, som snart skulle bliva fullständigt illusoriskt. Det synes för den skull utskottet mest ändamålsenligt, att, i avvaktan på den pågående utredningen angående en lag om lärlingsväsendet, statsmakterna utveckla sin nuvarande verksamhet för yrkesskicklighetens befrämjande. Utskottets tvekan att biträda motionen har stärkts av den omständigheten, att de nuvarande hantverksorganisationerna, som hava att utfärda gesällbrev, icke synas vara i erforderlig grad enhetligt organiserade.

På grund härav får utskottet hemställa,

att ifrågavarande motion icke måtte till någon första kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 28 februari 1921.

På utskottets vägnar:

E. v. HOFSTEN.

Närvarande: Herrar *von Hofsten, Almkvist, Malmberg, Julin, Elof B. Andersson och Rooth.*